

Justitiedepartementet

Remissyttrande över betänkandet Synnerligen grova narkotikabrott (SOU 2014:43)*Ert dnr Ju2014/4158/L5*

Kriminalvården instämmer i utredningens bedömning att det är positivt att det under de senaste åren har utvecklats en ny praxis för påföljdsbestämning gällande narkotikabrottslighet som inneburit att också andra omständigheter än sort och mängd narkotika i större utsträckning än tidigare har beaktas vid rubricering och straffvärdesbedömning. Kriminalvården instämmer vidare i bedömningen att den nu föreslagna uppdelningen av straffskallorna för grovt narkotikabrott och grov narkotikasmuggling gör lagstiftningen tydligare och möjliggör en nyanserad och proportionell rättstillämpning genom en mer differentierad bedömning av olika gärningars rubricering och straffvärde, vilket myndigheten välkomnar. Kriminalvården vill understryka vikten av att utvecklingen inte åter går mot att sort och mängd narkotika ges ett övervägande genomslag vid rubricering och straffvärdesbedömning, och möjligen hade särskilda kvalifikationsgrunder för de synnerligen grova brotten kunnat vara till hjälp för domstolarna i detta hänseende. Kriminalvården förstår dock problematiken med ett angivande av sådana och har därför inget att erinra mot utredningens resonemang i den delen. Inte heller i övrigt har Kriminalvården något att erinra mot utredningens förslag och slutsatser, utan är av uppfattningen att förslagen bör bidra till en fortsatt positiv utveckling av praxis för påföljdsbestämning gällande narkotikabrottslighet. Kriminalvården vill dock lämna följande synpunkter.

Av betänkandet framgår att utredningens förslag inte syftar till att generellt skärpa straffen för de grova narkotika- och narkotikasmugglingsbrotten, men att en följd kommer att bli att straffen skärps för gärningar som avsett hantering av mycket stora mängder narkotika. I avsnittet ekonomiska konsekvenser förs mot bakgrund av detta ett resonemang om de kostnadsökningar utredningens förslag kan medföra för Kriminalvården. I betänkandet har man utgått från att utredningens förslag inte kommer att leda till ett ökat antal dömda, utan endast till längre strafftider för vissa dömda, vilket skulle innebära att de ekonomiska konsekvenserna för Kriminalvården får genomslag först efter ett antal år av tillämpning av de ändrade straffnivåerna.

Av betänkandet framgår emellertid också att införandet av en särskild straffskala för de brott som anses vara synnerligen grova bör ge en signal till övriga myndigheter och aktörer i samhället att prioritera förebyggandet och bekämpandet av sådan brottslighet. Kriminalvården vill i detta sammanhang framhålla följande. Om utredningens förslag leder till en ökad satsning för att bekämpa grov narkotika- och narkotikasmugglingsbrottslighet kan detta leda till att de senaste årens nedåtgående trend avseende antalet domar gällande denna typ av brottslighet bryts. Ett större antal domar skulle dels kunna öka Kriminalvårdens kostnader på kortare sikt men också medföra en högre ökning av den totala straffmassan, beräknat utifrån utredningens antagande om att genomsnittsstraffet höjs med två år för

20 procent av de som döms, och därmed större kostnadsökningar än vad man resonerat kring i betänkandet.

Kriminalvården instämmer i bedömningen att de ekonomiska konsekvenserna av utredningens förslag är beroende av flera faktorer och att myndighetens kostnadsökningar därför är svårberäknade. Enligt Kriminalvårdens uppfattning är kostnadsökningarna exempelvis beroende bl.a. av övrig klientutveckling och huruvida Kriminalvården kan hantera den totala klientutvecklingen inom befintligt anstaltsbestånd eller inte. Kriminalvården räknar inte med att utredningens förslag medför några kostnadsökningar i det kortare perspektivet. Kriminalvården kommer dock att utvärdera klientförändring kopplat till en bedömning av framtida klientutveckling och hur behovet av framtida anstaltsplatser utvecklas vid ett genomförande av utredningens förslag. Mot denna bakgrund kan, enligt myndighetens uppfattning, ett eventuellt behov av ökade anslag inte uteslutas.

I handläggningen av detta ärende, som beslutats av kriminalvårdsdirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark, har även enhetschefen Elisabeth Lager och verksjuristen Stina Nilsson (föredragande) deltagit.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark

Stina Nilsson

Sändlista

Justitiedepartementet
Ekonomi- och planeringsenheten
Klientenheten
Region Syd
Region Väst